

Published and distributed under permit (No. 534) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Boston, Mass. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Krikščionys darbininkai vienykitės! Spieskitės į vienintelę darbo žmonių organizaciją Amerikoje — Lietuvos Darbininkų Sąjungą.

Organas Amerikos Lietuvių

R. K. Švento Juozapo / Darbininkų Sąjogos

"DARBININKAS"

— RŪMA —

UTARNINKAIS, KETVERGAIS IR SUBATOMIS.

Ukrabų metams \$5.00

Bostono ir apylinkių metams \$5.00

Metams \$4.00

"DARBININKAS"

366 Broadway, Boston 27, Mass.

Tip. South Boston 620.

VOL. VI, No. 80 (660).

KETVERGAS, LIEPOS 14 D., 1921.

Kaina 4 centai.

Tautų Sąjungos Sąlygos Nepriimtinos.

Tautų Sąjungos Taryba svarstydama savo posėdyje Genevoje lietuvių-lenkų ginčą birželio m. 28 d. buvo abiem pusėm pasiūliusi: tautų pertrauktas Briuselio derybas toliau pradėti š. m. liepos 15 d., įvesti į abiejų šalių delegacijos atstovų Vilnijos, be to lenkai privalėtų ligi š. m. rugsėjo mėn. ištraukti iš Vilnijos Želigovskio kariuomenę, lietuvių gi ligi š. m. rugpjūčio 1 d. turėtų savo kariuomenę demobilizuoti, ginčijamą teritoriją turi būti valdoma iki klausimais bus galutinai išspręstas Tautų Sąjungos kontrolės komisijos, kuri turėtų iš vietos gyventojų sudaryti 5 tūkstančių žmonių miliciją. Pasirašyti tarp Lietuvos ir Lenkų sutartis turėtų būti ratifikuota (užgirta) ne tik abiejų valstybių seimų, bet ir būsiančio Vilnijos seimo. Tarp Lietuvos ir Lenkų turėtų būti tuojau užmegsti diplomatiniai ir prekybos santykiai. Lenkai su šiuo pasiūlymu principaliai sutiko. Lietuviai gi tokias sąlygas priimti atsisakė.

KAUNAS, VI. 7 d. (Elta). Š. m. liepos m. 6 d. Lietuvos Delegacijos pirmininkas p. Galvanauskas darė Steigiamajame Seime pranešimą apie Tautų Sąjungos Tarybos pasiūlymus lietuvių-lenkų ginčui išspręsti. Laikė pranešimo, kuomet pranešėjas paskaitė Tautų Sąjungos pasiūlymą. Seime kilo didelis triukšmas visų frakcijų atstovai protestavo prieš tokias nepriimtinas sąlygas, kokias yra Tautų Sąjungos Taryba pasiūliusi. Visų partijų spauda yra griežtai nusistatę prieš šį pasiūlymą. Ministrų kabinetas šiandien galutinai aptars atsakymą Tautų Sąjungos Tarybai.

Lietuvos Delegacijos pirmininkas Galvanauskas ir Solovickas š. m. liepos m. 3 d. grįžo iš Ženevos Kauną. Š. m. liepos m. 4 d. Ministrų kabinetas svarstė Vilnijos klausimą.

Steigiamojo Seimo posėdyje š. m. liepos 6 d. buvo perskaitytas lenkų frakcijos atstovo Grajevskio skun-

das ant Lietuvos Vyriausybės dėl tariamojo lenkų persekiojimo Lietuvoje, skundą jįsai buvo padavęs Tautų Sąjungos Kontrolės Komisijai. Skaitant tą dokumentą, kilo Seime didelis pasipiktinimas. Keli atstovai puolėsi prie lenkų frakcijos atstovo Liauso su kumštėmis.

Vilnijos lenkų liaudies taryba š. m. liepos m. 3 d. savo slaptame posėdyje nutarė steigti Vilniaus, Švenčionių ir Trakų apskrityse ginkluotą gyventojų "kovos kuopas". Asmenos ir Vileikos apskričių ginkluoti gyventojai lenkams neištikimi. Tėnai lenkai sudarė iš civiliai perstrengusių Želigovskio kareivių poznaniečių miliciją.

Birželio mėn. 27 d. tapo įsteigtas "Lietuvos Paskolos Komitetas", susidedantis iš Amerikos lietuvių visuomenės darbuotojų; Paskolos Komiteto tikslas yra padėti neišpirktąjį dar "Laisvės paskolos" dalį (300,000 dolerių) išplatinti Amerikos lietuvių tarpe. Nutarta yra visa prireikiamąją darbą užbaigti ligi rugpjūčio m. 1 d., kad paskui galima būtų Lietuvos prašomąją paskolą realizuoti trumpu laiku.

Liet. Inf. Biuras. VII. 9 d., 1921 m.

PINGAI NUPUOLĖ. Eiropos pinigai ir įvairios Šv. Valstijų akeijos pasikutinomis dienomis žymiai nupuolė. Keli metai atgal kiekvienas pilietis būtų pasakęs apie finansų stovį, šandien gudžiausi bankieriai prisipažįsta kad jie nieko nežino. Vokietija pradeda mokėti Prancijai ir Anglijai bilijonus ir Prancijos ir Anglijos pinigai nupuola, greičiau negu vokiečių markės.

Kada Prezidentas Harding pradeda kalbėti apie šaukimą konferencijos susikvinklavimo reikale, čia buvo pradėta džiaugtis, nes nusiginklavimas sumažins taksus. Bet jeigu konferencija nutars nusiginkluoti, kad darys plieno kompanijos, kada joms nereiks statyti karo laivų? Kaip stovės jų akcijos?

Darbininkų Reikalai

Amerikoje yra daugiau kaip penki milijonai žmonių be darbo. Klausimas kyla kas juos maitins kada jų sutaupti centai pasibaigs? Kas juos užlaikys užėjus šaltai žiemai? Kaip panaukinti bedarbę?

RENGIASI PRIE RIAUŠIŲ.

Concord, N. H., liepos 13. — Valstijos apsaugos kompanijai šio miesto ir Laconia buvo įsakta būti prisirengusioms.

Tie vyrai bus laikomi stovyklose iki gaus kitą įsakymą.

Jie bus pasiųsti į Franklin ir Berlin, kur streikas didėja, popiero išdirbystė, International Paper kompanijos, jeigu padėsiams tuose miesteliuose pablogės.

Įsakymas mobilizuoti vyriausio buvo išleistas gubernatoriaus pasitarus su advokatu popiero kompanijos, kuri šaukėsi valstijos apsaugos.

Streikas popiero išdirbystėje, Berlin ir Franklin tęsiasi jau nuo balandžio mėn., bet jokių riaušių nebuvo iki praeitos savaitės, kuomet kompanija atidarė dirbtuves ir priiminėjo streiklauižius.

Berlin'o streiklaužiai buvo išvyti iš miesto.

Streikieriai apsisotjo miškuose, apsiginklavę šautuvais ir šaudė ir dirbančius streiklaužius, taip praneša kompanijų advokatai.

Sakoma, kad streikieriai yra gerai susiorganizavę ir tikisi laimėti.

Iki šiol didelių susirėmių nebuvo, bet jeigu kompanija priims ir daugiau streiklaužius, gali kilti kruvina kova.

Streikieriai atsisaukė Concord Central Labor Uniją, kuri kreipėsi į pirkėjus neduoti užsakymų del streiklaužius.

Streikieriams į pagalbą eina ex-kareiviai ir reikalauja miesto majoro praleisti streiklaužius iš miesto. Streiklaužiai gyvena dirbtuvėse.

Kompanijos gauna pagalbą apsaugoti savo reikalus, bet kada darbininkai gaus valdžios pagalbą apsaugoti savo teises, kurios ir taip yra skurdžios?

KAINOS NESUMAZĖJO.

Darbo komisija pripažino mažinti algas darbininkams 6 centais į valandą, bet kainų už pervežimą nesumažėjo.

Chicago, Ill., liepos 13. — Gelžkelio darbo komisija šiandienai paliepė algas darbininkų American Railway Express kompanijos nukauti 6 centais į valandą pradedant rugpj. 1 d. Kampomonijos valdai tuo numažinimu dar nepasitenkina ir už pervežimą kainų nemažins.

Apskaitoma, kad numušus algas, kompanijai kasmet liks maždaug \$8,000,000.

Kompanija samdo tarpe 70,000 ir 75,000 darbininkų.

SPAUDINTOJAI SUGRĮŽO DARBAN.

Cleveland, Ohio, liepos 13. — Spaudintojai ir knygų apdarytojai, kurie nuo gegužio 1 d. streikuoja, kada nesutiko dirbti 48 val. į savaitę, šiandien grįžo darban. Dabar padarė sutartį ant trijų metų ir dirbs 48 val. į savaitę. Reiškia nieko nelaimėta.

CHICAGOJE TAMSU.

8,000 policistų ir ugniagesių ant sargybos.

Chicago, Ill., liepos 12. — Susitrikavus elektrikos darbininkams ant visų gatvių per šešias valandas buvo tamsu. Tuomet 8,000 policistų ir ugniagesių buvo palikti ant sargybos, kad apsaugotų nuo betvarkės ir riaušių.

Prieš pat vidurnaktį streikas buvo apšauktas ir visi žiburiai užgesinti. Darbininkai reikalauja pakėlimo algų.

bininkai sugrįžo prie darbo su sąlyga, kad jų reikalavimas bus svarstomas ir išrištasi komisijos.

PENSIJA IŠPANIŲ DARBININKAMS.

Ispanijos darbininkai džiaugiasi sužinoję apie naujai valdžios nutartą pensiją. Abiejų lyčių darbininkai tarp 16 ir 65 metų, kurie uždirbtų per metus mažiau kaip 4,000 pesetų (peseta tai ispanų pinigų taip pat kaip franka), gaus paskirtą pensiją. Laikė ligos darbininkai gaus 365 pesetų per mėnesį.

Darbdaviai/ turės daug prisidėti prie pensijos.

NAMAI DARBININKAMS.

Pittsburg'o, "Chamber of Commerce" svarsto kad pastatyti 1,000 namų ir perduoti neturintiems darbininkams kaip galima pigiau. Vietos architektai pradžioje išdirbti planus veltui. Galima tikėtis kad darbininkams bus daug lengviau gyventi, nes nuo valdžios galės daug pigiau nusipirkti namus, negu nuo kokio savininko - kapitalisto, kuris smaugia darbininką.

VOKIETIJA TEIRAUJASI.

Vokietija klausia kokiais pinigais ji galėsianti atmokėti likusią sumą.

Paryžius, Prancija, liepos 13. — Vokietija teiraujasi kokiais pinigais ji turės atmokėti likusią sumą, kuri turi būti atmokėta pirm rugpjūčio mėnesio. Atitaisyto komisija jau buvo nutaręs kad nebus reikalo atmokėti doleriais, bet nepasakė kokiais pinigais. Klausimas keblius ir pavestas kabinetaus Paryžiaus, Romos ir Londono.

Iki šiol Vokietija jau atmokėjo 244,376,690 aukso markių. Iš viso turi atmokėti alijantams 1,000,000,000 markių.

Kas jau turi plunksną, o prenumerata išsibaigė, užsimokėk dabar, gausi \$1.50 vertės knygų dovanų.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

ČEKIŠKĖ, Kauno apskr. — Mūsų parapijoje bežemių ir mažžemių yra daug. Dvarų yra taipgi daug — su mažais folvarkeliais yra arti 100. Pareikciaja dar neprasidėjo, nors dvarininkų yra gan sulenkėjusių ir kėikurių sūnūs yra išėję lenkų legijonus. Yra šaulių būrys iš apie 40 asmenų. Kaikurie dvarai dirvonuoja. Kaikurie dvarininkai pardavinėja žemę ūkininkams ir net žydams. Kumečių ordinarija 400 auksinių algos, 50 pūdų rugių, vasarojaus 36 pūdai, kviečių 4 pūdai, linams pasisėti 6 goriams, bulvių pasisodinti 6 pūrams, 240 kv. sieksnių daržovėms, išseria 2 ar 1 karvę, 2 avis, kiaulių kiekas išgali. Yra L. Darbo Federacijos skyrius su 100 narių. Trūksta veikų jų susipratimo. Norindų skaičiuoti yra labai daug, bet nenori ar neišgali išsirašyti. Todel Amerikos lietuvių prašome talkon. Teiktės užsakyti Amerikos "Darbininką" ir atsiųsti knygų. Adresas: L. Darbo Federacija, Antanas Bartkevičia, Čekiškės paštas, Čekiškės dvaras, Kauno apskr. Lithuania.

Čižauskas. Pastatyta nauja medinė puiki gimnazija. Amerikos "Darbininkas" čia labai populiariškas ir goudžiai skaitomas. Žingeidauja Amerikos lietuvių veikimui del tėvynės. Prietelių geros katalikiškos spaudos prašau siuntinėti man Amerikos "Darbininką" platinimui tarp biednuomenės. Adresas: Šakiai, Birutės gatvė Num. 11, Juozas Bakšaitis. Lithuania.

Prierašas. Aš esu L. Darbo Federacijos instruktorius. J. B.

AUKŠTOJI PANEMUNĖ, Kauno apskr. — Mūsų miestelis randasi prie pat Kauno ir yra grynai lietuviškas. Darbininkai uždariauja Kauno ir Panemunės dirbtuvėse. Yra viena kooperatiška lietuvių krautuvė. Čia stovi daug Lietuvos kariuomenės, daugiausia artilerijos. Pradeda tvertis L. Darbo Federacijos skyrius. Del organizavimo ir sustiprėjimo pagreitini-

mo reikėtų knygų ir laikraščių. Todel atsišaukiame Amerikos lietuvius siųsti mums knygų ir laikraščių. Prašome užsakyti Amerikos "Darbininką". Adresas: Juozas Ziutelis, Šančių paštas, Aukštoji Panemunė, Lithuania.

SUGRĮŽO DARBAN.

Toledo, Ohio. — Unijos malioriai padarė sutartį su darbdaviais ir sugrįžo darban. Unijos darbininkai suėko dirbti už 80c. į valandą. Apie savaitę laiko atgal, darbdaviai jiems davė 82½c. į valandą, bet darbininkai nesutiko — dabar galdisi. Pirmau malioriai gaudavo \$1.00 į valandą.

STREIKAS PASIBAIGĖ.

Jamestown, N. Y. — Spaus-tuvininkų streikas pasibaigė kada darbdaviai priėmė darbininkų reikalavimą. Darbininkai reikalavo 44 val. darbo. Darbdaviai ant to sutiko, ir darbininkai grįžta darban.

DR. G. P. LELAŠIUS

Lietuvys Gydytojas • 751 GRAND AVENUE, Kampas Bradley St.,

NEW HAVEN, CONN.

Telephon'as Colony 6208.

VALANDOS: 9-10 A. M.

1-3 P. M., 6-8 P. M.

Pašaukti galima kiekvienam laiko (dieną ar naktį) per telefon'ą.

